

Helsedirektoratet
Avdeling minoritetshelse og rehabilitering
Att.: Ingvild Felling Meyer

postmottak@helsedirektoratet.no
ingvild.felling.meyer@helsedirektoratet.no

Oslo 12.05.16

Ekstern høring -16/5742 Nasjonale faglige retningslinjer for diabetes

Medtek Norge viser til høringsbrev fra Helsedirektoratet datert 18. februar og kommer med dette tilbake med vår innspill til utsendt høringsutkast for faglige retningslinjer for diabetes.

Våre tilbakemeldinger er basert på diskusjoner og konsensus blant våre medlemmer som representerer de aller fleste av leverandørene som tilbyr utstyr for diagnostisering og behandling av diabetes i Norge.

Spesifikke kommentarer og forslag til endringer legges med som egen fil i det tilbakemeldings-skjemaet som direktoratet har publisert. I dette notatet ønsker vi å gi noen generelle tilbakemeldinger og trekke frem hovedpunktene i vedlegget.

Generelle kommentarer til nye retningslinjer

Medtek Norge er meget tilfreds med at det nå kommer en revidert utgave av retningslinjer for diabetes, og at det her tydelig fremgår at man tar hensyn til brukeres høyst ulike behov og preferanser hva gjelder valg av behandlingstilvalg. Slik vi ser det bærer retningslinjene noe preg av at medisinsk utstyr blir ansett som kun en utgiftspost, og ikke som en del av løsningen. Det er vår oppfatning at retningslinjene i for høy grad vektlegger ulempene ved bruk av medisinsk utstyr uten å trekke frem at riktig bruk av medisinsk utstyr er en viktig del av diagnostiseringen og behandlingen av personer med diabetes.

Det er store forskjeller i angivelse av bruksområde, GRADE, kostnader og vurderingen av nytteverdi mellom de ulike delene som omhandler behandlingsmåter, medisinsk utstyr og legemidler. Når oppbyggingen av de ulike delene ikke er standardisert, blir retningslinjen vanskeligere å forstå og bruke. En del steder i høringsutkastet er det ikke angitt referanser, kun en anmerking med «her kommer det referanser». Dette gjør det vanskelig å komme med innspill tilknyttet enkelte referanser.

Det er behov for mer presise anbefalinger om blodsuktermåling

Ubehandlet og feilbehandlet diabetes kan ha alvorlige konsekvenser:

- Økt risiko for alvorlige medisinske senkomplikasjoner for pasienten
- Redusert livskvalitet for pasienten
- Store kostnader for samfunnet

Kostnaden for behandling av senkomplikasjoner må reduseres:

- Ca 60 % av personer med diabetes måler blodsukkernivået sitt
- Det er 24 ganger dyrere å behandle senkomplikasjoner ved diabetes type 2 enn å forebygge blant annet gjennom strukturert blodsuktermåling og mønsteranalyse

- Det fortas opp mot 500 amputasjoner årlig på grunn av diabetes, hvor majoriteten er diabetes type 2
- 75 000 pasienter har begynnende øyenbunnforandringer som i verste fall kan føre til blindhet, igjen flest diabetes type 2

Riktig bruk av diagnostisk og behandlingsrelatert utstyr vil bidra til reduksjon av senkomplikasjoner:

- Behov for mer presise anbefalinger om blodsuktermålinger
- Egenmåling av blodsukkernivå bør anbefales alle som bruker insulin
- Flere med diabetes type 1 bør få tilbud om kontinuerlig blodsuktermåling
- Insulinpumpe gir pasienten større fleksibilitet

Oppsummering

Høringsutkastet er forholdsvis vagt, spesielt knyttet til bruk av medisinsk utstyr. MedTek Norge anerkjenner at det ikke alltid foreligger studier som sier hvordan medisinsk utstyr best kan brukes ved diabetes eller hvem som har mest nytte av ulike produkter og anbefalinger må kanskje gis på bakgrunn av klinisk erfaring og praksis. Retningslinjene skal imidlertid brukes av helsepersonell med langt mindre erfaring i behandling av diabetes enn ressurspersonene i retningslinjearbeidet.

MedTek Norge mener derfor det er viktig at retningslinjene er så tydelige som mulig. Spesielt ser vi behov for at retningslinjene kommer med mer presise anbefalinger for:

- når personer med diabetes type 1 skal måle blodsukker
- bruk av strukturert blodsuktermåling og mønsteranalyse hos personer med diabetes type 2
- flere med diabetes type 1 bør få tilbud om kontinuerlig blodsuktermåling

Anbefalingene på disse områdene er ganske uspesifikke og fremstår som lite egnet til å veilede fastlege og pasient i bruk og tolkning av egenmålinger. Selv om egenmålingene bare er en del av diabetesbehandlingen er de viktige for å hjelpe personer med diabetes i sin daglige behandling og dermed bidra til at de oppnår HbA1c-målet sitt og unngå senkomplikasjoner.

Medtek Norge vil uttrykke et ønske om at det som en oppfølging av nye retningslinjer også utvikles nye veiledere for brukere, gjerne i samarbeid med Diabetesforbundet og Medtek Norge.

I tillegg til tilbakemeldingene over henviser Medtek Norge til vedlagte tilbakemeldingsskjema.

Noe av det vi har gitt tilbakemelding på krever til dels omfattende endringer. Vi ser derfor gjerne at det blir en ny høringsrunde før retningslinjene endelig ferdigstilles. Eventuelt kan vi om ønskelig bidra med innspill på de deler som omfatter medisinsk utstyr.

Vennlig hilsen
MEDTEK NORGE

Jarle Norland
Leder Medtek Norge prosjektgruppe diabetes

Hartvig Munthe-Kaas
Prosjektdirektør Medtek Norge